Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1907. Wydano i rozesłano dnia 30. listopada 1907. **Część XXII.**

Nr. 137.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 4. listopada 1907 L. 136.809, o uwolnieniu od stempli i należytości prawnych przedsiębiorstwa melioracyjnego regulacyi rzeki Wereszycy z dopływami i regulacyi Pełtwi z dopływami.

Reskryptem z dnia 30. września 1907 L. 53.242, przyznało c. k. Ministerstwo skarbu przedsiębiorstwu melioracyjnemu regulacyi rzeki Wereszycy z dopływami (ustawa krajowa z dnia 25. maja 1906 Dz. u. kr. Nr. 89), oraz przedsiębiorstwu regulacyi rzeki Pełtwi z dopływami (ustawa krajowa z dnia 23. lipca 1906 Dz. u. kr. Nr. 125), po myśli § 11 ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116, uwolnienie od stempli i należytości prawnych.

C. k. Namiestnik:
Potocki w. r.

Nr. 138.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 2. listopada 1907 L. 135.458, w sprawie obrotu świń wewnątrz kraju i wywozu tych zwierząt z kraju do innych królestw i krajów zastąpionych w Radzie państwa.

A.

Obrót świń wszelkiej kategoryi wewnątrz kraju i wywóz świń rzeźnych do innych królestw i krajów zastąpionych w Radzie państwa jest wolny.

gdyż w ogólności nie podlega żadnym specyalnym ograniczeniom, lecz tylko właściwym postanowieniom ustawy o chorobach stadnych z 29. lutego 1880 Dz. p. p. Nr. 35, oraz ustawy o zapobieganiu i tępieniu pomoru świń z 7 września 1905 Dz. p. p. Nr. 163, tudzież przepisom rozporządzeń wykonawczych z 12. kwietnia 1880 Dz. p. p. Nr. 36, wraz z dodatkami i z 6. listopada 1905 Dz. p. p. Nr. 164, względnie wydanem od czasu do czasu na tej podstawie zarządzeniom władz z powodu poszczególnych wypadków zarazy.

B.

Wywóz świń użytkowych i hodowlanych z Galicyi do innych królestw i krajów zastąpionych w Radzie państwa dozwolony jest pod warunkami wymienionymi pod „C.“ punkt II. niniejszego obwieszczenia.

* * *

C.

Celem zapobieżenia zawlekaniu pomoru (zarazy) świń, względnie rozwlekaniu tej zarazy przez obrót świń i umożliwienia wywozu także nierogacizny użytkowej i hodowlanej poza granice kraju, zarządza się na zasadzie § 2 ustawy o tępieniu pomoru wraz z rozporządzeniem wykonawczem, oraz reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z 9. lipca 1907 L. 25.115/3668, co następuje:

I.

W powiatach politycznych Chrzanów, Kraków, Bochnia, Brzesko, Dąbrowa, Tarnów, Mielec, Tarnobrzeg, Kolbuszowa, Nisko, Łańcut, Przeworsk, Jarosław, Cieszanów, Rawa, Sokal. Żółkiew, Kamionka, Brody, Złoczów, Zborów, Tarnopol, Zbaraż, Skałat, Trembowla, Husiatyn, Czortków, Borszczów i Zaleszczyki mają być wszystkie świnie w wieku ponad 4 tygodnie, jakoteż świnie młodsze jeżeli się je wyprowadza z miejsca pochodzenia, oznaczone na prawem uchu marką uszną systemu Dudzińskiego i utrzymywane w ewidencyi według instrukcyi wydanej reskryptem z 6. sierpnia b. r. L. 91.028.

Skutkiem tego posiadacze świń w wymienionych powiatach obowiązani są:

1. zgłaszać w ciągu 48 godzin ustnie lub pisemnie prowadzącemu ewidencyę o każdym przybytku i ubytku w stanie nierogacizny, jakoteż o wszelkiej zamierzonej trwałej zmianie stanowiska świń;

2. oddawać mu paszporty, którymi były kryte świnie wprowadzone z innych miejscowości niemniej paszporty pobrane w miejscowej gminie, w razie, jeżeli świnie nimi kryte nazad do gminy wróciły, tudzież przypadkowo odpadłe jakoteż zużyte marki uszne;

3. być pomocnym prowadzącemu ewidencyę przy zakładaniu marek usznych a wreszcie

4. dozwolić jemu jakoteż kontrolującej żandarmeryi i organom politycznych władz na każde ich żądanie i w każdej chwili wstępu do wszystkich lokalności stajennych i udzielać im wyjaśnień o wszelkich stosunkach tyczących się stanu i pochodzenia świń.

Posiadaczowi świń nie wolno umieszczać innych cech i znaków dla celów prywatnych na tem uchu świni, na którem z urzędu ma być założona marka uszna.

Posiadacze świń jakoteż prowadzący kataster są osobiście odpowiedzialni za wszelkie nadużycia markami, za ich podrabianie, rozmyślne odjęcie lub psucie i t. d.

Marki do znaczenia świń są własnością skarbową i będą dostarczane kosztem Skarbu państwa.

Do legitymowania świń w wymienionych powiatach używane być mają blankiety paszportowe koloru zielonego, które gminy (obszary dworskie) nabywać będą w c. k. Starostwach w sposób dotychczasowy.

Gminy i obszary dworskie obowiązane są wykonywać względnie dopilnować wykonywania tych środków.

II.

Świnie użytkowe i hodowlane wolno wyprowadzać z Galicyi do królestw i krajów zastąpionych w Radzie państwa:

a) z wolnych od zarazy gmin i obszarów dworskich powiatów politycznych wymienionych pod I (Chrzanów, Kraków, Bochnia, Brzesko, Dąbrowa, Tarnów, Mielec, Tarnobrzeg, Kolbuszowa, Nisko, Łańcut, Przeworsk, Jarosław, Cieszanów, Rawa, Sokal, Żółkiew, Kamionka, Brody, Złoczów, Zborów, Tarnopol, Zbaraż, Skałat, Trembowla, Husiatyn, Czortków, Borszczów i Zaleszczyki), jeżeli jest udowodnione:

α) że zwierzęta przeznaczone do wywozu bezpośrednio przed wyprowadzeniem przebywały bez przerwy już jako poznaczone markami usznemi względnie od urodzenia w jednej z miejscowości leżących w obrębie tych powiatów najmniej 40 dni, i że dotycząca miejscowość w ciągu tego czasu była wolną od pomoru;

β) że nierogacizna taka nie pochodzi z domokrążnego handlu, lecz — o ile właściciel nie wyprowadza jej wprost ze swej zagrody — nabytą została w miejscu pochodzenia świń przy ścisłem przestrzeganiu przepisów wyszczególnionych pod „C.“, punkt IV. niniejszego obwieszczenia, względnie na publicznym targu pozostającym pod dozorem lekarza weterynaryjnego i jeżeli zarówno miejscowość targowa jak i stacya kolejowa w której ma być na-

daną, leżą w obrębie obszaru, gdzie obowiązuje znaczenie świń markami usznemi;

γ) że świnie pochodzą z powiatów politycznych, w których leży stacya nadawcza, lub z powiatów sąsiednich, a w razie pochodzenia z dalszych powiatów politycznych zaopatrzone będą paszportami, w których wiarygodność okoliczności wymienionych pod α) i β) potwierdzona będzie przez weterynarza urzędowego powiatu, z którego świnie pochodzą.

W obszarze, gdzie obowiązuje znaczenie świń markami usznemi, winni prowadzący kataster (ewidencyę), na paszportach na świnie użytkowe i hodowlane, posiadające wymagane warunki wywozu poza granice kraju, umieszczać zawsze potwierdzenie opatrzone pieczęcią gminną i własnoręcznym podpisem, że dotycząca nierogacizna według katastru już jako opatrzona marką uszną, względnie od urodzenia rzeczywiście przebywała bez przerwy w ostatnich 40 dniach w miejscowości wydania paszportu i że miejscowość ta w tym czasie była wolną od pomoru, oraz że zwierzęta nie pochodzą z domokrążnego handlu.

Komisye targowe, weterynarze powiatowi i inni lekarze weterynaryjni mają przy każdej nadarzającej się sposobności, a zwłaszcza w czasie pełnienia nadzoru fachowego w miejscowościach targowych, leżących w obrębie tego obszaru przekonywać się o prawdziwości dat, pieczęci, podpisów, jak niemniej wzmiankowanych potwierdzeń, umieszczanych na paszportach na świnie użytkowe i hodowlane, nabyte na targu w celu wywozu poza granice kraju i wykonanie tej czynności potwierdzać na odwrotnej stronie paszportów;

b) z wolnych od zarazy gmin i obszarów dworskich powiatów politycznych, gdzie nie obowiązuje znaczenie świń markami i prowadzenie ewidencyi, pod warunkiem, że świnie przeznaczone na wywóz będą urzędownie opatrzone na koszt strony markami usznemi, trzymane zupełnie osobno przez 40 dni w obserwacyi weterynarza powiatowego, względnie jego zastępcy i po upływie tego czasu okażą się zupełnie niepodejrzanemi o zarazę, tudzież jeżeli miejscowość, skąd się je wyprowadza, od 40 dni była wolną od pomoru.

Chcący wyprowadzić świnie użytkowe lub hodowlane z obszarów wspomnianych pod b) do innych krajów koronnych winien pisemnie lub ustnie zgłosić to we właściwem c. k. Starostwie i złożyć odpowiednią kwotę na marki uszne. Starostwo zarządzi bez zwłoki co potrzeba celem poznaczenia i wzięcia w obserwacyę świń zgłoszonych do wywozu.

Na paszportach wydanych na takie świnie mają być okoliczności wzmiankowane pod b) stwierdzone przez właściwego c. k. weterynarza powiatowego, względnie jego zastępcę, dostawa zaś takich świń do stacyi nadawczej ma się odbywać na wozach pod konwojem wyznaczonym z urzędu na koszt strony.

Świń użytkowych lub hodowlanych legitymowanych paszportami nie odpowiadającymi warunkom przytoczonym pod „a“, względnie „b“ i wogóle wbrew powyżej wyszczególnionym wymogom nie wolno pod żadnym pozorem wyprowadzać albo dopuścić do transportu kolejowego celem wywozu do innych krajów koronnych.

Posyłki świń użytkowych i hodowlanych odpowiadające warunkom wymaganym w niniejszem obwieszczeniu załadowane do wagonów przy zachowaniu obowiązujących w tej mierze przepisów, mają być ze stacyi nadawczej bez doładowywania i przeładowywania (z wyjątkiem przypadków elementarnych) po drodze przewiezione wprost do stacyi odbiorczej, a przekartowywanie takich posyłek w celu zmiany miejsca pierwotnego ich przeznaczenia, może się odbywać tylko za specyalnem pozwoleniem c. k. Namiestnictwa.

Jako taksę za oględziny świń użytkowych i hodowlanych, nadawanych celem wywozu poza granice kraju ustanawia się 10 halerzy od sztuki, które mają być ściągane od stron w sposób przepisany rozporządzeniem z dnia 26. listopada 1898 L. 92.582 (Dz. u. kr. Nr. 108).

Lekarz weterynaryjny, interweniujący przy ładowaniu świń w stacyi nadawczej, ma oprócz wyniku oględzin zaznaczyć na paszportach, że świnie przeznaczone są do użytku lub chowu (zu Nutzungs- bzw. Zuchtzwecken) i potwierdzić wiarygodność dat i klauzul umieszczonych na paszportach, a o odejściu każdej posyłki takich świń zawiadomić telegraficznie na koszt strony władzę polityczną pierwszej instancyi miejsca przeznaczenia zwierząt, podając ilość świń, stacyę końcową, nazwisko i miejsce zamieszkania adresata.

III.

Pod względem wywozu świń rzeźnych z miejscowości zamkniętych z powodu pomoru (zarazy) świń miarodajne są przepisy § 6 rozporządzenia wykonawczego z 6. listopada 1905 Dz. p. p. Nr. 164.

IV.

W całej Galicyi zabrania się:

1. puszczania świń samopas t. j. bez należytego nadzoru (wałęsania się);

2. tak zwanego handlu domokrążnego nierogacizną bez różnicy wieku, przez który to handel rozumie się kupowanie, sprzedawanie lub prowadzenie świń, chodząc, jeżdżąc od miejscowości do miejscowości i od zagrody do zagrody.

Nie uważa się jednak za handel domokrążny, jeśli rolnik lub hodowca nie trudniący się handlem świń, gdziekolwiek nabędzie nierogaciznę i wyrowadzi ją wprost na swe obejście w celu użytkowym lub hodowlanym.

Również zakupienie nierogacizny przez rzeźników i masarzy na jednem obejściu i przewiezienie jej wprost do rzeźni, tudzież zakupienie przez handlarzy większej ilości świń wyłącznie na jednem obejściu i przewiezienie jej wprost do najbliższej stacyi kolejowej, celem załadowania, nie uważa się za handel domokrążny.

Chcący w ten sposób nabyć nierogaciznę winien przedtem zgłosić się u naczelnika dotyczącej gminy (przełożonego obszaru dworskiego) a przed wyprowadzeniem kupionych świń, co się odbywać winno zawsze na wozach, ma nabywca postarać się o poświadczenie naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego) na odwrotnej stronie paszportu, które to poświadczenie ma zawierać imię, nazwisko i numer domu sprzedawcy i nabywcy, datę kupna, tudzież miejsce przeznaczenia świń.

Do transportu kolejowego będą dopuszczone tylko świnie kryte paszportami, opatrzonymi takiem poświadczeniem naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego), względnie co do świń zakupionych na targu, stampilą komisyi targowej i podpisem organu pełniącego nadzór fachowy na targu;

3. wchodzenia do obcych chlewów, stajen i ubikacyj w których się trzyma świnie, handlarzom świń, ich pomocnikom, zgońcom, rzeźnikom, masarzom, miśkarzom i wogóle osobom, które przez swe zatrudnienie mają do czynienia z cudzą nierogacizną;

4. pędzenia trzody chlewnej przez większe przestrzenie kraju.

Zwierzęta te wolno z zachowaniem obowiązujących przepisów pędzić pieszo z miejscowości jednego powiatu politycznego tylko do miejscowości tego samego lub sąsiedniego powiatu politycznego.

Do powiatów politycznych dalej położonych, wolno świnie tylko przewozić koleją lub wozami o zaprzęgach końskich.

Świnie przypędzone z jednego powiatu politycznego na targowicę, znajdującą się w sąsiednim powiecie politycznym lub przewiezione na targowicę koleją albo wozami z dalszych powiatów, mogą być z tej targowicy odpędzone do którejkolwiek miejscowości bezpośrednio przylegającego powiatu, jeżeli są zaopatrzone legalnymi paszportami z klauzulą podpisaną przez weterynarza pełniącego nadzór targowy, że ich stan zdrowia jest zupełnie niepodejrzany.

Powyższe postanowienia wchodzą w wykonanie 5. listopada b. r. i równocześnie uchylają obwieszczenie tutejsze z 6. sierpnia b. r. L. 91.028*) Dz. u. kr. Nr. 97 ex 1907.

Przekroczenia niniejszego obwieszczenia karane będą po myśli § 16 ustawy o tępieniu pomoru świń z 7. września 1905 Dz. u. p. Nr. 163, względnie § 45 ustawy z 24. maja 1882 Dz. u. p. Nr. 51.

Co się podaje do powszechnej wiadomości.

Lwów, dnia 2. listopada 1907.

---

*) NB. Okólnik i instrukcya tej samej daty pozostają nadal w mocy.

Nr. 139.

Rozporządzenie

Wydziału krajowego z dnia 22. października 1907 L. 101.180, w sprawie przedłużenia Radzie powiatowej w Samborze koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Samborsko-Mościskiej.

Na mocy § 9 ustawy z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 43), Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, przedłuża Radzie powiatowej w Samborze na dalszych lat pięć koncesyę z dnia 10. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 45), do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Samborsko-Mościskiej w wysokości i pod warunkami w tej koncesyi wymienionymi.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.
Członek Wydziału krajowego:
Dr. Stanisław Dąmbski w. r.

Nr. 140.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 1. listopada 1907 L. 107.248, w sprawie podwyższenia taksy leczenia w powszechnym szpitalu publicznym w Przemyślu.

Na podstawie § 9 ustawy z dnia 28. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 47), ustanawia Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, taksę za leczenie i pielęgnowanie chorych w publicznym szpitalu powszechnym w Przemyślu dla dorosłych na 1 K 50 h, a dla dzieci do lat 7 na 75 h dziennie, począwszy od 1. lipca 1907 roku.

Lwów, dnia 1. listopada 1907.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.
Członek Wydziału krajowego:
Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Nr. 141.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 2. listopada 1907 L. 107.249, w sprawie podwyższenia taksy leczenia w powszechnym szpitalu publicznym w Gorlicach.

Na podstawie § 9 ustawy z dnia 28. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 47), ustanawia Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, taksę za leczenie i pielęgnowanie chorych w publicznym szpitalu powszechnym w Gorlicach dla dorosłych na 1 K 26 h, a dla dzieci do lat 7 na 65 h dziennie, począwszy od 1. października 1907 roku.

Lwów, dnia 2. listopada 1907.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.
Członek Wydziału krajowego:
Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Nr. 142.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 5. listopada 1907 L. 107.617, w sprawie podwyższenia taksy leczenia w powszechnym szpitalu publicznym w Turce.

Na podstawie § 9 ustawy z dnia 28. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 47), ustanawia Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, taksę za leczenie i pielęgnowanie chorych w publicznym szpitalu powszechnym w Turce dla dorosłych na 1 K 54 h, a dla dzieci do lat 7 na 75 h dziennie, począwszy od 1. października 1907 roku.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.
Członek Wydziału krajowego:
Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Nr. 143.

O g ł o s z e n i e

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 4. listopada 1907 L. 107.250, w sprawie podwyższenia taksy leczenia w powszechnym szpitalu publicznym w Kałuszu.

Na podstawie § 9 ustawy z dnia 28. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 47) ustanawia Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem' Księstwem Krakowskiem w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, taksę za leczenie i pielęgnowanie chorych w publicznym szpitalu powszechnym w Kałuszu dla dorosłych na 1 K 56 h, a dla dzieci do lat 7 na 78 h dziennie, począwszy od 1 października 1907 roku.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Członek Wydziału krajowego:
Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Nr. 144.

U s t a w a

z dnia 1. października 1907, zmieniająca postanowienia § 4 ustawy z dnia 17. lutego 1905 (Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 40).

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia § 4 ustawy z dnia 17. lutego 1905 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 40, uchyla się w dotychczasowem brzmieniu i mają brzmieć, jak następuje:

§ 4.

Gospodarstwo, które przez zahipotekowanie na niem prawa zastawu dla pożyczki rentowej staje się włością rentową, musi być przedewszystkiem

poddanem gospodarce rolniczej lub lasowej i nie może mieć mniejszej powierzchni niż 5 ha, w żadnym jednak wypadku powierzchnia ta nie może przenosić 60 ha, albo bez względu na powierzchnię nie może wykazywać w rocznym czystym przychodzie katastralnym mniej niż 50 K. a więcej niż 1000 K.

Wszystkie do gospodarstwa należące nieruchomości muszą być złączone w jedno ciało hipoteczne.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom: rolnictwa, sprawiedliwości, skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 1. października 1907.

Franciszek Józef w. r.

Klein w. r. **Korytowski** w. r.

Bienerth w. r. **Auersperg** w. r.

Nr. 145.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 13. listopada 1907 L. 142.354, o ustanowieniu stacyi kolejowej „Tłumacz miasto" stałą stacyą do ładowania i wyładowywania zwierząt.

Na podstawie § 10 ustawy z 29. lutego 1880 r. Dz. p. p. Nr. 35 i rozporządzenia ministeryalnego z 5. stycznia 1895 Dz. p. p. Nr. 14, c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z c. k. Dyrekcyą kolei państwowych w Stanisławowie ustanawia na linii kolei lokalnej Tłumacz-Pałahicze-Tłumacz miasto, stacyę „Tłumacz miasto" stałą stacyą do ładowania i wyładowywania odżuwaczy i świń.

Przy ładowaniu i wyładowywaniu zwierząt na tej stacyi należy przestrzegać postanowień rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z 26. listopada 1898 L. 92.582 (Dz. u. kr. Nr. 108).

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w „Gazecie Lwowskiej“.

Lwów, dnia 13. listopada 1907.

Nr. 146.

Rozporządzenie

Wydziału krajowego z dnia 12. listopada 1907 L. 108.869, w sprawie przedłużenia Radzie powiatowej w Dolinie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Siwce przy drodze dojazdowej do dworca kolei w Krechowicach.

Na mocy § 9 ustawy z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 43), Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, przedłuża Radzie powiatowej w Dolinie na dalszych lat 5 koncesyę z dnia 10 lipca 1897, (Dz. u. kr. Nr. 45), do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Siwce przy drodze dojazdowej do dworca kolei w Krechowicach w wysokości i pod warunkami w tej koncesyi wymienionymi.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Członek Wydziału krajowego:
Dr. Stanisław Dąmbski w. r.